

Transport er nødvendig, men koster kroner og CO₂

Transport: Når du overvejer at købe og leje jord bør tidsforbrug og omkostninger til transport indgå i overvejelserne. Se her, hvordan du hurtigt kan estimere omkostninger og udledning af CO₂ ved forskellige afstande og markstørrelser.

Tidsforbrug og omkostninger til transport bør indgå i overvejelser og beslutning om køb og leje af jord. Foto: Claus Worup.

Af Michael Højholdt & Benita Hyldgaard, Seges Innovation.

I markbruget afhænger transportomkostninger blandt andet af transportafstand, markstørrelse, varemængde (udsæd, gylle, udbytte med mere) og transportløsning (traktor eller lastbil).

Seges har opstillet en enkel regnemodel, som giver mulighed for at lave en grov overslags-

beregning på transportbehov og transportomkostninger samt udledning af CO₂ - i forbindelse med dyrkning af afgrøder.

I modellen indgår markstørrelse, afstand til lager, markgruppe, antal kørsler (bestemt af dyrkningspraksis, transportmiddel og lastkapacitet), transportmidlernes kørehastighed, timepris for transport samt dieselforbrug i mark og til trans-

port. Der kan regnes på normal og gennemsnitstal - eller på individuelle værdier.

Transport-tid

I de to figurer herunder er der estimeret transportbehov ved dyrkning af korn med gylle og bjærgning af halm for arealer af forskellig størrelse. Det forudsættes, at al transport foregår til og fra et centralt lager, og at der udelukkende beregnes på netto transporttid. Altså uden tid til af- og pålæsning med mere.

Ved en gennemsnitshastighed på 20 kilometer i timen udgør transporttiden mellem 0,7 og 4,5 timer per hektar pr. år - ved en afstand på tre kilometer mellem lager og mark - afhængig af markstørrelsen.

Transport-omkostninger

Som det ses af figurene, er størstedelen af stordriftsfordelene på transport hentet ved en markstørrelse på 10-25 hektar, som maskintransporten fordeles ud over. Ved en timepris på 600 kroner pr. time og en transportafstand på tre kilometer svarer det til cirka 800 kroner per hektar pr. år i netto-transportomkostninger for en mark på 10 hektar. Og cirka

SEGES, Virksomhedsøkonomi laver bl.a. også:

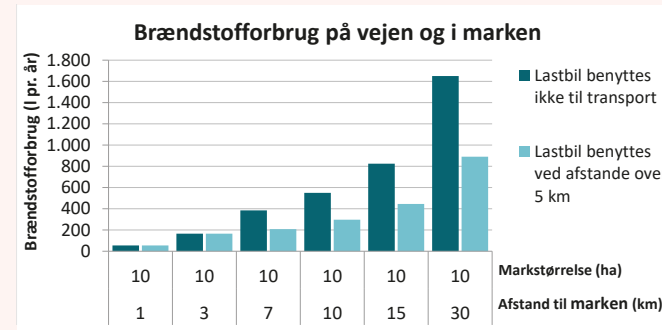
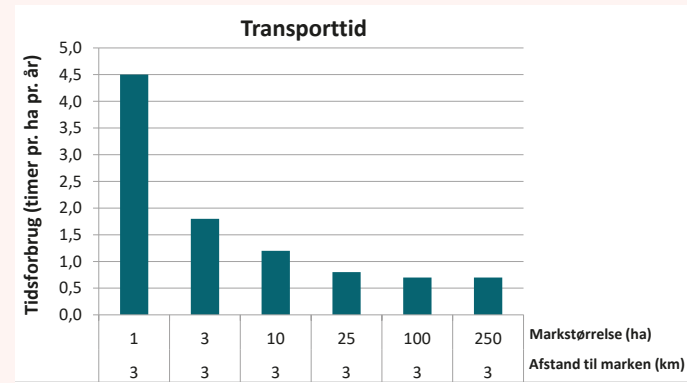
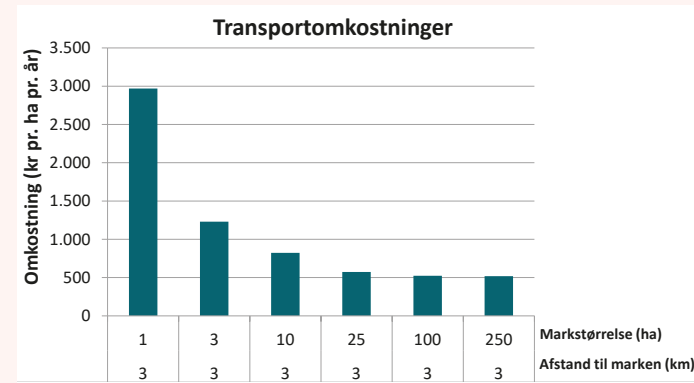
- Regnskabsanalyser og benchmarking
- Afgrødekalkuler
- Prisprognoser

Anbefalinger

Sådan sparer du brændstof til vejtransport og gavner økonomi-klima:

- Saml, når muligt, markerne i markgrupper med samme afgrøde, eller afgrøder der kan behandles samtidig.
- Søg bytte/jordfordeling af marker, så de ligger så tæt på bedriften og gylletankene som muligt.
- Brug lastbil til transportopgaver over længere afstande.
- Benyt transportløsninger med lavt brændstofforbrug.
- Juster dæktrykket, så det er optimalt til vejtransport, hvis der skal udføres mange transportkørsler med traktor.

1.200 kroner per hektar per år for en mark på tre hektar (figur: transportomkostninger)

Er transportafstanden 7 kilometer i stedet for 3 kilometer, så stiger nettotransportomkostningerne til cirka 1.600 kroner pr. hektar pr. år for en mark på 10 hektar og knap 2.800 kroner per

hektar per år for en mark på tre hektar.

Tommelfingerregler

Der er følgende tommelfingerregler for transportøkonomi og CO₂-udledning fra brændstof-forbruget ved transport:

- Korn med handelsgødning og nedmuldning af halm ko-

ster cirka 100 kroner per kilometer per hektar per år. Og udleder cirka 10 kilo CO₂ per kilometer per hektar om året.

- Korn med gylle og halm-bjærgning eller majshel-sæd koster 200-250 kroner og udleder cirka 20 kilo CO₂ per kilometer per hektar om året.

- Græs til slæt med gylle koster 300-400 kroner per hektar per år. Og udleder cirka 30 kilo CO₂ per kilometer per hektar om året.

Tommelfingerreglerne gælder ved markstørrelser på omkring 10 hektar. Det bliver dyrere, og udledningen af CO₂ per hektar øges ved markstørrelser under

10 hektar. Og det er lidt billigere og med en lavere udledning af CO₂ per hektar ved større marker.

Disse forhold bør naturligvis indgå i beslutningsgrundlaget, når du overvejer jordleje eller jordkøb i betydelig afstand fra lagre.

Traktor eller lastbil

Hvis du har marker med en vis transportafstand, kan det være en god idé at overveje at benytte lastbil til transportopgaver i stedet for traktor med vogn. I figuren om brændstofforbrug er lavet to beregninger; én hvor der kun køres med traktor - og én hvor der benyttes lastbil, hvis der er fem kilometer eller mere til marken.

Vizura – Få mere ud af din naturgødning

+45 69 15 15 15

- Øger udnyttelsen af gyllens kvælstof
- Begrænser udvaskning
- Sikrer tilgang til bundet fosfor
- Reducerer klimaaftrykket

Petersmindevej 6 | 8800 Viborg | Telefon +45 69 15 15 15 | www.samson-agrolize.dk